

קיא קי

מכתב שהגיע השבוע למשרדי המערכת מניו יורק, מתמרר מר האמרגן התל אביבי יאשה כץ, על שהטולם הזה נוהג לכתוב את בדרן הטלפאטיה הישראלי, אורי גלר, כלהטוטן ומאחז עיניים. כץ, המשמש עתה בארצות-הברית כמנהלו האישי של אורי גלר — האישי ששיגע לפני כשנתיים את המדינה כולה בהופעות ה"טלפאטיה" שלו — טוען כי "אורי גלר אינו עושה להטים ומאחז עיניים. הוא שהה מישהו שבועות במכון למחקר סטנפורד בקליפורניה, נבדק בידי מדענים ואנשי ציבור ובידינו סרט המראה את המיבדקים האלה. המכון עומד להוציא גילוי-דעת על אמיתותו של אורי גלר..."

אין בכוננתי לחדש את הפולמוס על אורי גלר. אבל כיוון שבשעתו הקדיש העולם הזה מספר כתבות לתופעה זו ולמה שהתחולל סביבה, ואף היה העתון הישראלי הראשון שטען כי מופעיו של גלר אינם אלא מעשי-להטוטנים של רמאי המתימר לטעון שיש לו כוחות על-טבעיים, ודאי יעניין אותך הסיפור שהתפרסם השבוע בשבועון האמריקאי טיים, במדור המדע, על פרשת אורי גלר בגילגולה האמריקאי. מסתבר שעתה מתחלקת גם אמריקה, כמו ישראל בשעתו, לשני מחנות: אלה הטוענים כי אורי גלר הוא יצור בעל כוחות-ינסף על-טבעיים ואלה הטוענים כי אינו אלא נובל.

מכון סטנפורד למחקר, הנמצא בקליפורניה, הוא אחד ממצבורי החשיבה הגדולים והמפורסמים ביותר באמריקה. 2600 המדענים שבו, עוסקים במחקרים ומנסים לפתור בעיות בכל תחומי הפעילות האנושית. הם עורכים מחקרים הן לצרכים ממלכתיים והן צבאיים והן בהזמנות פרטיות.

לאחרונה הסתננה השמועה כי כמה מהמדענים במכון, בתוכם ה"אסטרונוט" לשעבר אדגר מיצ'ל, חוקרים את הכוחות הפסיכיים הג'י-לומים בצעיר ישראלי בן 25 בשם אורי גלר, המסוגל ליצור קשר טלפאטי, לאתר הפצים מוסתרים ולכופף בצפי מתכת באמצעות אנרגיה נפשית בלבד.

מיצ'ל עצמו הצהיר בפני כתב הטיים, כי תוצאות המחקר אישרו כי גלר איננו נובל וכי יש בו כוחות בלתי מוסברים. הצהרה זו הוכחשה בפי נשיא המכון, צ'ארלס אנדרסן, שטען כי מיצ'ל אינו מוס' מן לדבר בשם המכון והתייחס בייתר ספקנות לכישוריו המופ' לאים של גלר.

הידיעות על המחקרים הנערך כיום סביב גלר במכון סטנפורד הגיעו גם למישרד ההגנה האמ' ריקאי, שחוקריו ביקשו להיכנס לתמונה. אחד מהם היה ריי היימן, פרופסור לפסיכולוגיה מאוניברסיטת טת אורגון, שני האחרים הם אנ' שי מדע של מישרד ההגנה האמריקאי. בתום סידרת הבדיקות שערכו השניים על גלר, הגיע אחד מהם למסקנה כי גלר הוא "נושא מעניין להמשך המחקר", בעוד שני האחרים, בתוכם הפרופסור היימן, לא התרשמו מגלר כלל. היימן טען כי הצליח לגלות, בעת שגלר ביצע מובקהים, שחוקרי מכון סטנפורד לא היו ערים להם.

אורי גלר בשער "העולם הזה" 1729 פירסומת שווה מיליונים

שי מדע של מישרד ההגנה האמריקאי. בתום סידרת הבדיקות שערכו השניים על גלר, הגיע אחד מהם למסקנה כי גלר הוא "נושא מעניין להמשך המחקר", בעוד שני האחרים, בתוכם הפרופסור היימן, לא התרשמו מגלר כלל. היימן טען כי הצליח לגלות, בעת שגלר ביצע מובקהים, שחוקרי מכון סטנפורד לא היו ערים להם.

נתונים בלתי נבוקרים

באחד המקרים, למשל, ביקש גלר מאחד מחוקרי מישרד ההגנה האמריקאי, לרשום על נייר סיפרה בין אחת לעשר. כאשר החוקר כתב את הסיפרה ואורי גלר הסתיר את עיניו, הבחין היימן, שעקב בקפדנות אחר גלר, שהוא פשוט מצייץ מבעד לאצבעותיו.

במחקר אחר, כשהצליח גלר להזיז מרחוק מחוג של מצפן בעשר מעלות שלימות, בכוח רצונו בלבד, כביכול, חזר אחד החוקרים האמריקאיים על התעלול כשהבחין שגלר מתנועע ומרעיד את הריצפה. גלר האשים אז את החוקר ברמיה, טען כי הסתיר מגנט בכיסו, אך בחיפוש שנערך בכיסו החוקר לא נמצא כל מגנט.

פרופסור היימן ציין כי מחקרי מכון סטנפורד, עליהם מסתמך עתה אורי גלר כהוכחה לאמינות כוחותיו העל-טבעיים, מבוססים על נתונים בלתי מדויקים ובלתי מבוקרים. למרות זאת נמשכו מחקרי מכון סטנפורד על אורי גלר שלושה שבועות נוספים, בהם שולמו לו 100 דולאר ליום, מלבד הוצאות. כשיצא מהמכון התנדב גלר להמחיש את נפלאותיו בפני עורכי הטיים (כשם שעשה בשעתו במערכת העולם הזה). בתום הופעתו חזר קוסם מקצועי, בשם ג'ימס רנדי, על כל מעשיו, בהסבירו כי כל קוסם מאומן יכול לבצעם.

השאלה הנשאלת היא מדוע חוזר אורי גלר על התעלולים שביצע בישראל בפני אנשי מדע אמריקאיים, גם אחרי שהוכח בישראל כי הוא נובל, וכי ניסה בזמנו לזייף תמונה מפגישתו עם כוכבת הקולנוע האטילקית סופיה לורן?

התשובה טמונה אולי בעצם הפירסום והוויכוח הציבורי סביבו. אורי גלר זוכה היום בארצות-הברית לפירסומת השווה מיליונים. המחלוקת סביבו רק מגבירה את התעניינות האמון בו, בדיוק כמו שהיה בישראל.

נסיבותיהם של ישראלים שונים לחדש את אנדת אורי גלר, בהסתמך על עדות, מדעית כביכול, של מכון אמריקאי נודע, אין בהם כדי לשנות את גישת העולם הזה כלפי התופעה. בעינינו נשאר אורי גלר, להטוטן רזיו, בדרן מוכשר ומאחז עיניים.

Handwritten signature or note at the bottom left.

תל-אביב, מאחורי גני התערוכה • השערים ייפתחו כל ערב משעה 6 • כרטיסים רק לאותו ערב ורק בקופות ה"דרייב-אין". * ילדים עד גיל 6 בחינם * מגיל 6 ועד 10 — 2.50 ל"י * מבוגרים — 4.50 ל"י.

* * *

למבוגרים בלבד — כל ערב ב"9.45

הצגת בכורה ארצית

"הסנדק השחור" מושך בחוטי האבקה הלבנה, בסימטאות הארלם האפלות.

צ'רלסטון בלו

גברת! עשי שביתה במטבח!

מזללת ה"דרייב-אין" מציעה:

דרייב-אין הוט-דוג נקניק מיוחד בלחמניה טריה	דרייב-אין בורגר מבשר בקר נקי
צ'יפס-הזהב טרי וטעים	דרייב-אין ביפסטק עם סלט בפיתה

תה * שתיה קרה * קפה * כריכים * עוגות * סוכריות * פופיקורן *

שרות אדיב וצוות מומחה לשרותך לפני הסרט ובהפסקות.